

ΓΡΑΜΜΑΤΑ & ΤΕΧΝΕΣ

ΤΑΣΟΣ ΜΑΝΤΖΑΒΙΝΟΣ:

«Το πένθος είναι χαρακτηριστικό της ελληνικότητας»

«Ζωγραφίζω όταν τα πρόσωπα και το έργο τους με εμπνέουν και με συγκινούν. Αν συμβαίνει αυτό με έναν συγγραφέα ή ποιητή, μου αρέσει να 'προσομοιωθώ' με τον ίδιο και το έργο του, με την ατμόσφαιρά του κατά κάποιο τρόπο. Έτσι έγινε και με την 'Γυναίκα της Ζάκυθος'».

Ο Τάσος Μαντζαβίνος, από τους βαθιά βιωματικούς και αναγνωρίσιμους ταυτότητας εικαστικούς μας, με ιδιωματική γλώσσα όπου συνυπάρχουν το πένθος και οι απουσίες, οι χειρονομίες των αποκαιρεισιμών, η υπόκλιση στη μνήμη και ο θρήνος της απώλειας, εκθέτει έως 27 Ιανουαρίου μια σειρά από σχέδια και ζωγραφικά στο Βιβλιοπωλείο του **Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τραπέζης**, με θέμα τη «Γυναίκα της Ζάκυθος».

Μετά τον Καρυωτάκη και την έκθεση με έργα εμπνευσμέ-

να από το «Κοράκι» και τη σκοτεινή ατμόσφαιρα του Πόε, ο Μαντζαβίνος συναντά τον κορυφαίο ποιητή του ρομαντισμού και, παράλληλα με τα 11 σχέδια και τα 6 ζωγραφικά έργα, υπογράφει κι ένα καλλιτεχνικό λεύκωμα σε είκοσι πέντε αριθμημένα αντίτυπα με δέκα μελάνια εμπνευσμένα από το έργο.

«Ο Καρυωτάκης μου άρεσε πολύ. Μπορεί να μην ζωγράφιζα συγκεκριμένα για εκείνον αλλά ο ποιητής υπήρχε στο πίσω μέρος του μυαλού μου ως ατμόσφαιρα. Μετά προέκυψε το βιβλίο, χαρακτικό και λιθόγραφο. Το ίδιο συνέβη και με τον Πόε. Στη συνέχεια ήρθε ο Σοϊλωμός, που προσάρμοσε το προσωπικό του πάθος μέσα στην πολεμική πυρκαγιά και καταστροφή. Ο Σοϊλωμός ξεπερνάει το πάθος και τις αγωνίες του και φτάνει να γίνεται οικουμενικός, γι' αυτό και είναι μεγάλος ποιητής.

Όπως κι εκείνος έτσι κι εγώ ως ζωγράφος βιώνω μια σύγχρονη πραγματικότητα, κρίση, φθορά και καταστροφή».

Πώς συναντάτε το θέμα σας κάθε φορά;

«Προσπαθώ να βρω κάτι από μέσα, όπως ο ηθοποιός που μπαίνει σε έναν ρόλο. Κάτι τέτοιο γίνεται και με τη ζωγραφική».

Φαίνεται πως σας βασανίζουν αγωνίες και πάθη.

«Όταν με τα πολλά έχεις προσπαθήσει να βρεις το δικό σου στίγμα και τρόπο, πρέπει να στραφείς προς τον εαυτό σου αλλά και στον χαρακτήρα του τόπου σου και του λαού σου, δηλαδή σε ό,τι έχεις δει όσα χρόνια ζεις. Το μονοπάτι που έχεις επιλέξει ως ζωγράφος και ως άνθρωπος θα σε οδηγήσει σε αυτά που έχει αυτό το μονοπάτι. Έτσι προκύπτουν τα δέντρα, τα τάματα, οι δράκοι, σημεία αναφοράς της δικής μου εικαστικής διαδρομής».

«Οι δράκοι είναι έκπτωτοι ήρωες»

Το εικαστικό σύμπαν του Μαντζαβίνου αποτελείται από ζωγραφικά και κατασκευές, «όρθιες ζωγραφίες», όπως τις ονομάζει ο ίδιος, από υλικά όπως ξύλο, κόντρα πλακέ θαλάσσης και τώρα τελευταία τσίγκο. Αγαπημένα του τεχνικά παραμένει μια μορφή εμπνευσμένη από το θέατρο σκιών και τον Καραγκιόζη.

Την προσεχή άνοιξη θα εγκατασταθεί στο Μουσείο Νίκου Χατζηκυριάκου - Γκίκα, παράρτημα

του Μπενάκη της οδού Κριεζώτου, η έκθεσή του με τίτλο «Εγώ ο ζωγράφος, ο δράκος».

Η ιδέα ξεκίνησε από το επιτραπέζιο παιχνίδι Φιδάκι, που παρουσίασε σε μια μικρή διάρκεια πρόσφατη έκθεση στην Γκαλερί Σκουφά, και εκεί ο ζωγράφος αναρωτήθηκε γιατί τα φιδιά να μην γίνουν δράκοι!

«Αναφέρομαι στον δράκο της ελληνικής τέχνης, μέσα από τα παραμύθια και τις εικονογραφήσεις και τις ζωγραφίες. Τον δράκο με ανθρώπινες ιδιότητες, που έχει καταγραφεί σαν κάτι πάρα πολύ οικείο. Ακόμα και η λέξη είναι ελληνική. Πρόκειται για τον εξανθρωπισμένο, καλό δράκο. Μάλιστα υπάρχει ένα παραμύθι όπου ο δράκος λείπει στη δράκαινα: 'Σύρε φέρε τον παπά για να γίνει ο γάμος'. Θυμίζει τους θεούς στην αρχαία ελληνική μυθολογία, που είναι παρόντες δίπλα στους ανθρώπους. Για μένα είναι ένας έκπτωτος ήρωας, εκπροσωπεί το παλιό ήθος! Ο Ιάσωνας σκοτώνει έναν δράκο για να πάρει το χρυσόμαλλο δέρασ. Το ίδιο κάνει και ο Άγιος Γεώργιος».

«Ο ζωγράφος πρέπει να στραφεί στον εαυτό του και στον τόπο του»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ ΜΑΝΙΑ ΖΟΥΣΗ

Ποια είναι η εικαστική σας καταγωγή;

«Ο,τι έχω δει με τα μάτια μου, από τα πρόσωπα και τα Ψυχοσάββατα έως τα τάματα. Ένας ζωγράφος κάνει αυτά που έχει δει και βιώσει μέσα από τον εαυτό του, που μόνο έτσι τον συναντά».

Στην τέχνη σας κυριαρχεί ένα πένθος, ένας θρήνος, απουσίες και αποκαιρεισιμολογία.

«Ένα χαρακτηριστικό της ελληνικότητας είναι το πένθος. Σε αυτόν τον τόπο το πένθος το κεντάνε. Σαν λαός τιμάμε πολύ και ευφάνταστα τον θάνατο. Αν δούμε την Ιστορία μας, θα το καταλάβουμε. Λαός ναυτικός με τις χίρες να κρατάνε για πάντα το πένθος τους. Αλλά και οι νεκροί των πολέμων και οι εμφύλιοι. Εδώ ο θάνατος είναι εμφανής».

Σαν ο τόπος να κρατά το πένθος του όπως οι γυναίκες που όταν χάνουν τους δικούς τους δεν βγάζουν ποτέ τα μαύρα.

«Σε ένα από τα Επτάησα κάποτε είδα να έχουν απλώσει μπροστά στη θύρα ένα μαύρο πανί. Εδώ το πένθος το κραυγάζουμε, το κοινωνούμε. Το δικό μου πένθος δεν είναι στυλ. Άλλωστε ο θάνατος εμπεριέχει την ανάσταση και τη λύτρωση και τα πιο σκοτεινά έργα εμπεριέχουν ένα μικρό φως».

«Όσο και αν τα τελευταία χρόνια, από τη δεκαετία του '80 και μετά, χάσαμε τον εαυτό μας, αρχίσαμε να ξεχνάμε, να μην θυμόμαστε το παρελθόν και την ιστορία μας, να δημιουργούμε μια ψευδή εικόνα πως όλα είναι μια χαρά. Κι όταν σκάψεις λίγο παραπάνω, είναι όπως όταν ξεφλουδίζεις τους τοίχους και συναντάς πίσω άλλους σοβάδες. Είκοσι χρόνια νομίζαμε ότι ήμασταν Ελβετίες. Είμαστε ασθενείς και ας παριστάνουμε ότι δεν τρέχει τίποτα».

Συνεχίζετε να συλλέγετε παλαιά παιχνίδια και αντικείμενα;

«Πάντα είχα το «σκουλήκι» της συλλογής, είναι κάτι που μοιάζει με ναρκωτικό. Όταν καταπιάνομαι με κάτι συγκεκριμένο στη ζωγραφική μου, αυτό θέλω να υπάρχει γύρω μου, ως σημείο αναφοράς στο εργαστήριο, θέλω να έχω συναισθηματική επαφή και να είναι εμφανής η αναφορά μου».